

ת"פ 3600/01/19 - מדינת ישראל נגד צילה גוטפריד

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

ת"פ 3600-01-19 מדינת ישראל נגד גוטפריד

לפני כבוד השופט ציון קאפח

המאשימה - מדינת ישראל

ע"י ב"כ עו"ד רונית חסון

נגד

הנאשמת - צילה גוטפריד

ע"י ב"כ עוה"ד יפית מלמה ואסף שמיר

גזר דין

1. לנסיבות נדרשתי במסגרת הכרעת דין מיום 4.6.19.

כתב האישום ייחס לנאשמת העבירות הבאות : גרם מוות ברשלנות לפי הסעיפים 64 ו- 40 לפקודת התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") והפקרה לאחר פגיעה- עבירה לפי סעיף 64א(ג) לפקודה. הכרעת הדין ניתנה לאחר שהצדדים הגיעו להסדר דיוני כדלקמן : הנאשמת תודה ותורשע בעבירה של גרם מוות ברשלנות. אשר לעבירה של הפקרה לאחר פגיעה, הגיעו הצדדים להסכמה כי הנאשמת תודה בעובדות הרלוונטיות , יוגש תיק מוצגים מוסכם והצדדים יגישו טיעון משפטי בשאלת ההפקרה בלבד. במסגרת טיעוניו התייחס ב"כ הנאשמת גם לרמת הרשלנות, הנמוכה לטענתו, שהוליכה לתאונה. משכך ולפי שחומר הראיות היה ממילא בפניי, נדרשתי גם לשאלה זו.

בהכרעת הדין קבעתי כדלקמן :

הנאשמת נהגה מכוניתה ופגעה במנוחה בשעה שחצתה את מעבר החצייה. עוד קבעתי כי הנאשמת הגיעה בנסיעה רצופה, לא האטה בשום שלב לפני מעבר החצייה ופגעה בעוצמה רבה במנוחה, אשר התגלגלה על

מכסה המנוע והועפה לצד הכביש. הוספתי והדגשתי כי לבד מהחובה להאט ואף לעצור לפני מעבר חצייה, לא הייתה כל מניעה שהנאשמת תבחין בהולכת הרגל מבעוד מועד, זאת על פי ניסוי שדה ראייה בו נטלה חלק הנאשמת. הנאשמת הבחינה לראשונה במנוחה רק כאשר הייתה על מכסה המנוע של מכוניתה. הנה כי כן רמת הרשלנות שהפגינה הנאשמת הייתה ברף העליון.

הרשעתי את הנאשמת גם בעבירה של הפקרה לאחר פגיעה על יסוד חומר הראיות שהוצג בפניי ובכלל זה עדויות עדי ראייה וגרסת הנאשמת עצמה בחקירתה במשטרה. לאחר הפגיעה במנוחה המשיכה בנסיעה כאשר המנוחה מוטלת בצד הדרך ועצרה למספר דקות במפרץ חנייה בצד הדרך שם הקיאה. לאחר מכן, המשיכה בשגרת יומה, נסעה מהמקום לכיוון ביתה בחדרה כאשר בדרכה, עצרה בפרדסיה ובכרכור לשם חלוקת שקי אוכל לכלבים. הנאשמת נעצרה בביתה ע"י המשטרה בחלוף 24 שעות. הנאשמת לא עצרה אפוא במקום התאונה, לא הזעיקה עזרה רפואית ולא הודיעה למשטרה על מעורבותה בתאונה.

2. ראיות לעונש

ב"כ המאשימה הגישה מכתב שכתב בעלה של המנוחה ובו הוא מתאר את מצב המשפחה הגרוע בעקבות מות אשתו, אם לשישה ילדים וסבתא לשישה נכדים, ואת התחושה שנותרו לבד.

הרשעות קודמות בעבירות תעבורה.

ב"כ הנאשמת הגיש מכתבים המתארים את חיי הנאשמת בהקשר עשייתה בתחום הכשרת כלבי שירות וטיפול באמצעות כלבים.

3. תמצית טיעוני הצדדים לעונש

ב"כ המאשימה הפנתה לעובדות כתב האישום, לנסיבות ביצוע העבירה ולערכים החברתיים שנפגעו. לדבריה הרשלנות היא ברף הגבוה ביותר לעניין גרם המוות ברשלנות. אשר לעבירת ההפקרה זו בוצעה בנסיבות מחמירות. לשיטתה, מתחם העונש ההולם הוא 4-7 שנות מאסר, מאסר על תנאי לעבירה של גרם מוות, פסילה משמעותית של 10-15 שנים, פיצוי למשפחה וקנס.

לאור נסיבותיה של הנאשמת ולאור האמור בתסקיר, עתרה לגזור את עונשה של הנאשמת בשליש העליון של המתחם לאור הרשלנות הגבוהה, ההפקרה וההרשעות בתחום התעבורה.

ב"כ הנאשמת טען לאלה: הנאשמת מקדישה את כל זמנה לנתינה.

ביחס לגרם המוות והן ביחס להפקרה מדובר ברף נמוך של רשלנות, או, לכל היותר, בינוני. זאת מאחר והמהירות בא נסעה הנאשמת לא הייתה גבוהה והיא לא ברחה ממקום התאונה אלא המתינה בחניון סמוך. מדובר במקרה בו אדם נורמטיבי נכשל מבחינה מוסרית. מבקש להתחשב ולהקל בעונשה.

הנאשמת בדבריה לעונש אמרה כי היא מצטערת מאוד על שארע וכי זה לא מאפיין אותה. מאז המקרה היא לא ישנה בלילות. הייתה עושה הכל בכדי להחזיר את הגלגל לאחור. לאחר התאונה הייתה קפואה ולא הבינה מה קורה. ראתה שמפנים את המנוחה ומטפלים בה.

כל צד תמך יתדותיו בפסיקה. 4. דיון והכרעה

עסקין בתאונת דרכים בגינה קופחו חיי המנוחה עקב נהיגה רשלנית ולאחר מכן היא הופקרה על ידי הנאשמת.

מתחם העונש ההולם

במעשיה, פגיעה הנאשמת בערכים המוגנים של קדושת חיי אדם, שמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך, החובה המוסרית והחברתית המוטלת על הפרטים בחברה למתן עזרה רפואית מידית לנפגע התאונה, מניעת התחמקות מאחריות, הקלה על רשויות אכיפת החוק בבירור האחריות לתאונה ושמירה על הסדר הציבורי ושלטון החוק.

לעניין עבירת ההפקרה, קבע בית המשפט העליון בע"פ 5729/09 אלישע לוי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 24.03.10):

"הפקרת אדם לאחר תאונה יש בה מימד חמור במיוחד. מימד זה בא לידי ביטוי בפן הבלתי מוסרי אשר מתנוסס מעל מעשה קשה. זהו אותו פן אשר מזעזע את הנפש ומעורר את סלידתנו העמוקה. 'הנורמה של איסור על הפקרה, מעבר לתכליתה להגן על הנפגע ולהקל על אכיפת החוק ביחס לנהגים עבריינים, נועד לעגן במשפט את החובה המוסרית החלה על אדם המעורב באירוע פוגעני לסייע לזולתו שנפגע, לדאוג לשלומם ולהציל את חייו. חובה מוסרית זו קיבלה לבוש משפטי מחייב במסגרת חוק המשקף קיומה של אמנה חברתית המושתתת על יסודות של אתיקה וערכים אנושיים. היא משקפת התפתחות בתפיסה בדבר החובה להושיט עזרה לאדם המצוי

בסכנה בכלל, ולנפגע בתאונה בפרט. היא מרחיבה את החובה החוקית של אדם להושיט עזרה לאדם אחר המצוי בסכנה' (ע"פ 5000/08 סומך נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 22.3.2009). ראו גם דנ"פ 2974/99 אוחנה נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.1.2000); ע"פ 7224/03 חסון נ' מדינת ישראל ([פורסם בנבו], 20.11.2003). מי אשר מפר איסור משפטי-מוסרי זה צריך להיענש ביד קשה, וזאת על מנת להביע את הסלידה העמוקה ממעשיו המכוערים. עמד על כך בית משפט זה: 'מעשהו זה של הנוהג הבורח פוגע בשורשי הסולידריות החברתית והאישית המינימאלית לקיומה של חברה תקינה. בריחה של נהג מן המקום היא מעשה אנטי-חברתי ואנטי-מוסרי מובהק, וראוי הוא כי ייענש בכל חומרת הדין' (רע"פ 3626/01 ויצמן נ' מדינת ישראל, פד"י נו (3) 187, 230 (2002))."

אשר למדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גרימת מוות כתוצאה מנהיגה רשלנית, התווה בית המשפט העליון מדיניות לפיה בעבירות אלו יושתו על הנאשמים עונשי מאסר בפועל, מאחורי סורג ובריח, ופסילה בת שנים, גם כאשר עסקין בנאשמים שהם אנשים נורמטיביים. המדיניות המחמירה נובעת מהצורך להילחם בנגע תאונות הדרכים.

ראו לעניין זה דברים שנקבעו בע"פ (עליון) 1920/14 מדינת ישראל נ' אבירם (פורסם בנבו, 26.04.15):

"בית משפט זה עמד לא פעם על הצורך להחמיר בענישה על מנת להילחם בנגע תאונות הדרכים בכלל ובאלה הקטלניות בפרט... נקיטת יד קשה נגד עברייני תנועה שגרמו בנהיגתם הרשלנית למותם של אחרים יש לה מקום גם באותם המקרים אשר בהם מדובר בנאשמים נורמטיביים שהעולם העברייני זר להם ואשר מטבע הדברים יתקשו להתמודד עם מאסר מאחורי סורג ובריח. בהקשר זה כבר נפסק כי "אין מקום לענישה סלחנית מדי במקרים אלה ויש להעדיף את הצורך להעביר לציבור מסר ברור ומרתיע, אלא אם כן מתברר כי קיימות

נסיבות אישיות חריגות ויוצאות דופן המצדיקות סטייה מרמת הענישה הראויה" (ראו, ע"פ 5787/04 שחאדה נ' מדינת ישראל (8.9.2004)). הטעם לכך הוא שאל מול הקושי אותו חווה הנאשם שגרם לתאונת הדרכים הקטלנית, ניצבים נפגעי הקטל בדרכים שחיהם נגדעו וכן בני משפחתם שחיהם השתנו ולא ישובו עוד לעולם להיות כשהיו. הממדים המדאיגים של הקטל בדרכים, מחייבים על כן הטלת ענישה מרתיעה גם כאשר הנהג הפוגע ניהל אורח חיים נורמטיבי טרם קרות התאונה".

ראו בנוסף רע"פ 2996/13 טטיאנה נייאזוב נ' מדינת ישראל; ע"פ 6358/10 מחמוד קבהא נ' מדינת ישראל (24.03.11); ע"פ 6755/09 ארז אלמוג נ' מדינת ישראל (16.11.09); ע"פ 783/07 עתאבה נ. מדינת ישראל (23.9.07).

עוד נקבע על ידי בית המשפט העליון כי ניתן לסטות מהמדיניות הנוהגת רק במקרים חריגים ויוצאי דופן, בהן מדובר ברמת רשלנות נמוכה וכאשר מתקיימות נסיבות אישיות יוצאות דופן, המצדיקות, חרף הכלל האמור, שלא לשלוח את הנאשם האינדיבידואלי למאסר מאחורי סורג וברית. ראו למשל פסיקת בית המשפט העליון בעניין ע"פ 2569/00 שמעון דהן נ. מ"י, ע"פ 1584/02 גיבי אברמסבילי נ. מ"י, רע"פ 4732/02 ענת סורפין נ. מ"י, רע"פ 4261/04 יעקב פארין נ. מ"י, רע"פ 548/05, מאירה לוי נ. מ"י, ע"פ 1319/09 משה כהן נ. מ"י.

א. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את התקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, התשל"ז-1977. מידת הרשלנות: מעבר החציה הוא "קודש הקודשים של הולך הרגל", ומטיל חובת זהירות מוגברת על הנהגים המתקרבים אליו. מידת הרשלנות של הנאשמת הייתה גבוהה ביותר, כפי שפרטתי בהכרעת הדין, וזאת בהתחשב, בין היתר, בנתונים הבאים תנאי הדרך, מידת האור, מזג האוויר, שדה הראייה התמרורים והסימונים על הכביש. הנאשמת הגיעה בנסיעה רצופה אל מעבר החציה, לא האטה ופגעה בעוצמה רבה בהולכת הרגל אשר נשאה סלים בידה. בכך, הביאה הנאשמת לאובדן חיי הולכת הרגל, לאה חולדרוב ז"ל, אם ל 6 ילדים וסבתא ל 6 נכדים, שהייתה בת 50 במותה. מעמד הטיעונים לעונש היה מכמיר לב. הבעל שישב בפינת האולם, התייפח כל העת ולא הוציא הגה מפיו. הוא הסתפק בהגשת מכתב בעל שורות ספורות אודות האסון שפקד את משפחתו. לא ניתן להגדיר את התנהגות הנאשמת לאחר התאונה אלא כבלתי נתפסת! הנאשמת, אשה מן היישוב בת 62, המשיכה בנסיעה, עצרה בקרבת מקום, בחנה את הנזק שנגרם למכוניתה, הקיאה ולאחר מכן המשיכה בשגרת יומה לחלק שקי אוכל לכלבים, משל דבר לא אירע. אין לנו כל מידע האם אכן הנאשמת נסעה רק לאחר הגעת כוחות ההצלה אם לאו. לבד מדבריה שלה, לא נמצאו תימוכין לטענתה. היפוכו של דבר-טענה זו הועלתה לראשונה רק במהלך המשפט. בחקירתה במשטרה היא אמרה כי תחילה ישבה במכוניתה (לאחר שעצרה עשרות מטרים ממקום התאונה-צ.ק), לאחר מכן יצאה מהמכונית הקיאה, בחנה את הנזקים ונסעה מהמקום. יודגש כי הנאשמת עצרה במקום שעצרה רק משום שחשה ברע.

בחלוק 24 שעות נעצרה הנאשמת בביתה תודות לחקירה מאומצת של המשטרה. גם אם אכן, הנאשמת הייתה בקיפאון, לדבריה, ומשום כך נמלטה מן המקום, עולה מאליה השאלה מדוע לא התעשתה בשום שלב ביממה שחלפה ולא הסגירה עצמה למשטרה. הנאשמת נכשלה אפוא כישלון מוסרי חרוץ.

ב. על הפסיקה הנוהגת במקרה של גרימת תאונת דרכים קטלנית והפקרה לאחר הפגיעה ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

ת"פ 30973-11-12 מדינת ישראל נ' אל חמאסה (פורסם בנבו, 1.4.14)- במסגרת הסדר טיעון, הודה הנאשם עמוד 4

והורשע בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה (והפקרה אחרי פגיעה, לפי סעיף 64 א(ג) לפקודת התעבורה. ע"פ כתב האישום, בבוקר יום האירוע, נהג הנאשם ברכב פרטי בכביש דו סיטרי בעל נתיב נסיעה אחד בכל כיוון. באותה העת, רכב על אופניו באותו הכביש, בנתיב הנגדי לכיוון נסיעת הנאשם, מר בוריס גורפינקל ז"ל (להלן: "המנוח"). הכביש היה תקין ויבש והראות היתה טובה. בהגיע הנאשם לקטע עקומה שמאלה, הוא עקף עם רכבו רכב הסעות שנסע לפניו, נסע בנתיב נסיעת המנוח וחסם את הנתיב ובשל כך אירעה התנגשות בין המנוח ואופניו לרכב הנאשם. כתוצאה מההתנגשות, המנוח נפגע מחזית רכב הנאשם, הועף לשול הימני ונפטר מפצעיו. אופניו התפרקו וחלקיהם הועפו לצד הדרך. גם רכב הנאשם ניזוק - שמשת הרכב נופצה בצידה השמאלי מול עיני הנאשם, נגרם נזק למכסה המנוע של הרכב, ועוד. התאונה ותוצאותיה נגרמו עקב רשלנותו של הנאשם. לאחר התאונה, הנאשם לא עצר במקום התאונה או קרוב לה כדי לעמוד על תוצאותיה ולא הזעיק עזרה למנוח, אלא הוא נמלט מהמקום עם רכבו ובכך הפקיר את המנוח. לאחר מספר שעות, בעקבות פעילות משטרת ישראל לאיתורו, עשה הנאשם את דרכו לעבר תחנת המשטרה בערד, והוא נעצר בסמוך אליה.

נקבע כי רשלנותו של הנאשם במקרה זה הייתה בינונית, מאחר והוא לא עבר על חוקי התנועה, לא נסע במהירות מופרזת, אלא התאונה התרחשה בגלל חוסר תשומת רגעי או פיזור דעת, והדבר החמור ביותר הוא הפקרתו של המנוח.

לקולא התחשב השופט בעובדה כי מדובר בבחור צעיר ואב לתינוקת, ללא עבר פלילי, אשר הגיע להסגיר את עצמו, הודה מיד במעשיו ואף הביע חרטה כנה. כמו כן, התחשב השופט במצבו הכלכלי הרעוע, וכן במצבו הנפשי שהורע בעקבות המקרה. לבסוף, הוטלו על הנאשם 40 חודשי מאסר בפועל, שלילת רישיון למשך 7 שנים ושנת מאסר על תנאי.

ת"פ 27399-12-15 (מחוזי ב"ש) מדינת ישראל נ' נטליה פוגרבניאק (פורסם בנבו, 8.11.16) - הנאשמת הורשעה על פי הודאתה בכתב אישום מתוקן, בעבירות של הפקרה אחרי פגיעה לפי סעיף 64א(ג) לפקודת התעבורה, גרימת מוות ברשלנות לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה, ואי מתן אפשרות להולך רגל לחצות במעבר חצייה בבטחה לפי סעיף 67א(א) לתקנות התעבורה. על פי כתב האישום, ביום התאונה בסביבות השעה 22:00, נהגה הנאשמת ברכב ברחוב בו היא גרה גרים, כשבעלה, הנאשם גם הוא, במושב לידה. במהלך הנסיעה התקרבו למעבר חצייה, אשר סומן כחוק, ותאורת הרחוב פעלה והאירה היטב את אזור מעבר החצייה. בהתקרב הנאשמת אל ההצטלבות, תוך כדי נהיגתה, היא הסיטה את מבטה מהכביש, הסתכלה אל מכשיר טלפון נייד שהנאשם החזיק בידיו, ולפיכך לא ראתה את הנעשה בכביש לפניו. אותה עת חצתה את הכביש במעבר החצייה המנוחה, והגיעה למרכז מעבר החצייה. הנאשמת פגעה במנוחה עם הפינה הקדמית שמאלית, עם כנף שמאל ועם מראת צד שמאל של הרכב. כתוצאה מכך נזרקה המנוחה קדימה, נפלה על הנתיב השמאלי ונותרה לשכב על הכביש כשהיא סובלת מחבלות קשות בראש ושברים מרובים בגפיים. הנאשם, אשר בזמן התאונה הסתכל במכשיר הנייד שהחזיק, שאל את הנאשמת "מה קרה?" והיא השיבה "הכל בסדר", אף שידעה כי פגעה במנוחה עם הרכב. הנאשמת עזבה את המקום והמשיכה בנסיעה רציפה לכיוון ביתה, כשהיא מסיעה את הנאשם לצידה, על אף שידעה כי כתוצאה מהתאונה המנוחה נחבלה חבלות חמורות. עוברי אורח הזעיקו כוחות הצלה, המנוחה פונתה באמבולנס לבית חולים, שם נקבע מותה עקב החבלות שנגרמו לה כתוצאה מהתאונה. במסגרת ההסדר הגבילה עצמה התביעה ל-5 שנות מאסר כרף עליון, עקב מצבה הנפשי הקשה של הנאשמת והעובדה שהיא אם לילדה צעירה והייתה בחודשי הריון מתקדמים. ביהמ"ש, לאחר שסקר ארוכות את הפסיקה ואת הערכים המוגנים, קבע כי מדובר בנסיבות חמורות של ביצוע שתי העבירות וכי בנסיבות האמורות מתחם העונש ההולם הינו 4-7 שנות מאסר, פסילה ל-10-15 שנים, ופיצוי משמעותי. בסופו של יום הוטלו 4 שנות מאסר. במסגרת הערעור על תיק זה, ע"פ 9924/16 בהסכמת הצדדים הופחת עונשה ל-33 חודשי מאסר כשהטעון המרכזי הינו העובדה כי היא בהריון מתקדם והקשיים הנובעים מכך.

בת"פ 3055-04-13 מדינת ישראל נ' נח (פורסם בנבו, 29.01.14) הורשע הנאשם בעבירות של גרם מוות בנהיגה עמום 5

רשלנית והפקרה אחרי פגיעה. הנאשם נהג במשאית יחד עם בנו הקטין ובאותה העת רכב המנוח על אופניו בכביש, לבוש חולצה בהירה ועל אופניו מחזירי אור. במהלך הנסיעה הנאשם מחק מסרון מהטלפון הנייד שלו, לא הבחין במנוח ופגע בו. המנוח הוטל ארצה מדמם, ומראת רכבו של הנאשם נתלשה. הנאשם ידע כי פגע באדם, הסתובב עם רכבו, עבר שוב במקום התאונה ועזב את המקום. הוא הסיע את בנו לבית הוריו, חזר למקום התאונה, הרים את מראת רכבו שנתלשה וזרק אותה לשיחים. אחד מפקחי העירייה שהיו במקום, הבחין בנאשם והוא עוכב לחקירה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם למעשי הנאשם נע בין 24 ל- 48 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם - שהיה נעדר עבר פלילי, שיתף פעולה עם שירות המבחן, היה נתון במשבר רגשי עמוק, ולחובתו היו 24 הרשעות תעבורה, ביניהן מעורבות בשתי תאונות דרכים - 28 חודשי מאסר בפועל.

ע"פ 11222/03 ישראלי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 7.6.04) - בית המשפט המחוזי הרשיע את המערער בביצוע של שלוש עבירות : גרימת מוות ברשלנות, הפקרה אחרי פגיעה, ושיבוש מהלכי משפט, עבירות לפי סעיפים 304 לחוק העונשין בשילוב עם סעיף 64 לפקודת התעבורה סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה, וסעיף 244 לחוק העונשין. באותו מקרה פגע המערער בעת שנהג ברכב בשתי הולכות רגל אשר חצו את נתיב נסיעתו במעבר חציה, משמאל לימין כיוון נסיעת המערער, ועל אף שלרשות האחרון עמד שדה ראייה של כ-100 מ', וזירת התאונה הייתה מוארת, לא הבחין המערער בסכנה במועד, הגיב באיחור, וגרם למותן של שתי המנוחות. לאחר הפגיעה המערער לא עצר את רכבו במקום התאונה כדי להגיש עזרה לנפגעות, ולאחר שהוריד את בתו שנסעה עמו, החנה את הרכב בו נהג במקום מרוחק, והנחה את בתו לטעון אם תקרא לחקירה כי רכבם נגנב. בגין אלו נגזר למערער עונש הכולל שש שנות מאסר בפועל. ערעורו על ההרשעה ועל העונש נדחה, וביהמ"ש קבע שלא נפל פגם בעונשו של הנאשם וכי ההחמרה בענישה מתבקשת לנוכח ההפקרות המשתוללת בדרכים וריבוי המקרים בהם נהגים פוגעניים מותירים את קורבנותיהם מוטלים על הדרך וממהרים להסתלק מהזירה כדי להציל את עורם.

ע"פ 1977/05 דוד גולה נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.11.06) - המערער הורשע על-ידי בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בביצוע של ארבע עבירות: גרם מוות ברשלנות, לפי סעיף 64 לפקודת התעבורה; הפקרה לאחר פגיעה, לפי סעיף 64א(ב) לפקודת התעבורה; נהיגה בפסילה, לפי סעיף 67 לפקודת התעבורה ונהיגה ללא ביטוח, לפי סעיף 2 לפקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], התש"ל-1970. בגין עבירות אלו הוטל על המערער עונש של ארבע וחצי שנות מאסר בפועל. בנוסף, נפסל רישיון הנהיגה של המערער לתקופה של 12 שנים מיום שחרורו מן הכלא. באותו ערעור מציין ביהמ"ש כי המערער גרם ברשלנותו למות אדם, ומעבר לכך הפגין אטימות וחוסר רגישות לחיי הנפגעת, עת הפקירה בזירה מבלי לברר אם ביכולתו להגיש לה עזרה תוך שהוא מוטרד מעניינו שלו בלבד. ע"פ 8349/12 רמי גראב נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.3.2013) - המערער הורשע בעבירות של גרם מוות ברשלנות והפקרה, לאחר שעקף רכב שעצר סמוך למעבר חציה, ובנהיגתו פגע בהולך רגל שחצה את הכביש, המשיך בנסיעה עשרות מטרים נוספים, עזב את המקום ובחלוף שעותיים הסגיר עצמו. המנוח נפטר מפצעיו כעבור כחודשיים. ביהמ"ש המחוזי גזר על הנאשם 18 חודשי מאסר בפועל ופסילה ל-5 שנים, תוך התחשבות בכך שהולך הרגל חצה את הכביש באור אדום, וכי רשלנות המערער הייתה נמוכה. עוד צוין, כי המערער הגיע למשטרה מיוזמתו בתוך שעותיים, וכי במקום התאונה היה אדם אחר שעזר להולך הרגל. ביהמ"ש העלין דחה את הערעור וציין כי בית המשפט המחוזי לא החמיר עם המערער ושיקלל את נסיבותיו האישיות כראוי.

נתתי דעתי לפסיקה אשר צורפה ע"י ב"כ הנאשמת ביום 23.9.19. מצאתי כי הפסיקה אינה רלוונטית. כך למשל בעניין קריאף (49310-06-17 מחוזי ת"א) לא יוחסה לו אחריות לגרם התאונה, את אופנועו הותיר במקום כך שעל נקלה פרטיו נודעו לשוטרים והוא שב למקום תוך דקות ספורות לבקשת השוטרים. קריאף עזב את מקום התאונה לדירת אמו לפי שבאותה תקופה היה תחת פוסט טראומה בעקבות אירוע דקירה שאירע בצרפת זמן קצר קודם לכן.

יצוין כי התאונה כשלעצמה, נסיבותיה ותוצאתה מחייבת מאסר של ממש.

על הפסיקה הנוהגת במקרה של גרימת תאונת דרכים קטלנית, עקב אי מתן זכות קדימה להולך רגל במעבר חציה ניתן ללמוד מפסקי הדין הבאים:

רע"פ 1300/14 מורי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.2.14), נהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל אשר חצה את הכביש במעבר חציה. נקבע כי רשלנותו היתה ברף הבינוני-גבוה. בית משפט קמא גזר על המערער 8 חודשי מאסר ו- 8 שנות פסילה. ערעורים שהגיש המערער לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

רע"פ 8992/14 רפאל נ. מ"י (פורסם בנבו, 20.1.15), נהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל שחצה את הכביש במעבר חציה. בית המשפט קמא הטיל על הנאשם 9 חודשי מאסר בפועל ופסילה לצמיתות (המערער יליד 1936). ערעוריו של המערער לבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.

ע"פ (עליון) 1319/09 כהן נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 13.5.09), המערער זוכה מעבירת הריגה והורשע בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. המערער נהג במשאית, פגע בהולך רגל שחצה במעבר חציה והמשיך בנסיעה 700 מ' כשהמנוח לכוד תחת המשאית. בית המשפט המחוזי גזר על המערער 12 חי מאסר ו- 10 שנות פסילה. בית המשפט העליון קיבל את ערעורו של המערער, בשל נסיבותיו האישיות החריגות, והעמיד המאסר על 6 חודשים שירוצו בעבודות שירות.

רע"פ 7913/07 רמז נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 25.11.07), המערער הורשע בנהיגה רשלנית שגרמה למותו של הולך רגל במעבר חצייה. בית משפט קמא גזר על המערער 7 חודשי מאסר בפועל, ופסילה למשך 12 שנים. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש והעמיד את עונשו על 12 חודשי מאסר. ערעורו של המערער לבית המשפט העליון נדחה. נקבע כי העונש הולם את חומרת המעשה ואת הרשלנות הגבוהה.

לאחר שבחנתי את נסיבות העבירה בתיק שבפני אני קובע כי מתחם העונש ההולם בעבירת גרם מוות ברשלנות והפקרה נע בין 40 חודשי מאסר ברף הנמוך ו-7 שנות מאסר ברף הגבוה ופסילה של 7-12 שנים.

ג. נסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה-

הנאשמת נטלה אחריות-חלקית- לביצוע העבירות.

יש לזקוף לזכות הנאשמת את ההסדר הדיוני בדבר הגשת חומר הראיות אשר קיצר באופן משמעותי את ההליך המשפטי.

תסקיר שירות המבחן מתאר נסיבותיה האישיות של הנאשמת. הוצגו בפני קצינת המבחן מכתבי המלצה אודות פעילות התנדבותית ומתן סיוע במסגרת טיפולה בכלבים. מאז התאונה, היא התקשתה לחזור לתפקוד, הייתה שרויה במצב דכאוני ובמשך 4 חי כמעט שלא יצאה ממיטתה. הנאשמת נטלה אחריות לגרם התאונה אך התקשתה להתייחס להתנהלותה לאחר התאונה. לדבריה, חוותה בהלה והלם ועל כן המשיכה בנסיעה, עצרה בחנין סמוך, חשה ברע והקיא ולא יכלה לחזור למקום התאונה. היא הביעה צער וחרטה והיא מתקשה להסביר מדוע התנהגה באופן זה.

התרשמות קצינת המבחן הינה שהנאשמת בעלת מאפיינים נורמטיביים, התופסת את עצמה כאדם חיובי המאופיין

בנתינה ותרומה לסביבה.

קצינת המבחן המליצה לדחות מתן גזר הדין, על מנת לסייע לנאשמת לבחון אינטגרטיבית את עצמה ובחירותיה ולשם כך לשלבה במסגרת טיפולית.

ראיתי שלא להיענות להמלצת שירות המבחן לפי שהיה בכך, במידה מסוימת ליצור ציפיות בלב הנאשמת אשר לתוואי העונשי.

הובאו בפניי מכתבים על תרומת הנאשמת להכשרת כלבים לאנשים בעלי צרכים מיוחדים, הוסטלים של רשות חסות לנוער, מחלקות פסיכיאטריות ועוד. לבד מהכשרת הכלבים שנעשתה בהתנדבות מלאה, היא תרמה כלבים טיפוליים.

לנאשמת 46 הרשעות בתחום התעבורה ובהן הרשעות רבות בשימוש בטלפון נייד אגב נהיגה שלא באמצעות מיקרופון, מהירות, אי ציות לאור אדום ברמזור ועוד.

במניין השיקולים לקביעת עונשה של הנאשמת בתוך המתחם יובאו הפגיעה בה וביתר שאת בשים לב לגילה.

אחר כל אלה יש להביא נתון נוסף משמעותי המטה את הכף לחובה. תופעת הפקרה לאחר פגיעה הפכה למרבה הצער לחיזיון נפרץ במקומותינו. יש אפוא לצעוד במתווה שנקבע בסעיף 40 ז' לחוק העונשין המורה לנו להביא במניין השיקולים את הצורך בהרתעת הרבים.

העונש המירבי הקבוע בצידה של עבירת ההפקרה, על פי סעיף 64א(ג) לפקודה הינו עד 14 שנות מאסר.

במכלול השיקולים המפורטים לעיל החלטתי למקם את עונשה של הנאשמת במחצית המתחם.

5. אשר לשאלת הפיצוי.

ככלל, לבית המשפט נתונה סמכות מכוח הוראת סעיף 77(א) לחוק, לחייב מורשע בדין בתשלום פיצוי בגין נזק או סבל שנשא בו הקורבן, ובפסיקה נקבע שאין צורך להוכיח את שיעורו והוא עניין להערכתו של ביהמ"ש (ראו: רע"פ 2976/01, אסף נ' מדינת ישראל, פ"ד נו(3), 418), וע"פ 6452/09 קאסם עלי נ' מדינת ישראל (22.07.2010)).

6. אשר על כן, אני גוזר על הנאשמת את העונשים הבאים:

א. 4.5 (ארבע וחצי) שנים מאסר בפועל.

ב. 12 ח' מאסר על תנאי והתנאי הוא שלא תעבור במשך 3 שנים מתום ריצוי מאסרה, עבירה של נהיגה בזמן פסילה.

ג. אני פוסל את הנאשמת מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 15 שנים שמניינם יחל מתום ריצוי מאסרה.

ציון קאפח, שופט

ד. הנאשמת תפצה את משפחת המנוחה בסך 70,000 ₪. הפיצוי יועבר למשפחת המנוחה על פי צו ירושה כדין וישולם עד ולא יאוחר מיום 1.12.19

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ו אלול תשע"ט, 26 ספטמבר 2019, במעמד הצדדים.